

राज्य शासनाच्या कार्यालयातील स्वच्छता व
संचिका निपटारा मोहिम.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.४९/१८ (र. व का.)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०१ जुलै, २०२१

- वाचा :** १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक संकीर्ण २०१८ / प्र. क्र. ९ / १८ (र.व का.), दिनांक १५ फेब्रुवारी २०१८,
२) शासन परिपत्रक क्र. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. संकीर्ण २०१८ / प्र. क्र. १५६ / १८ (र. व का.), दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१८.

परिपत्रक :

मंत्रालय तसेच राज्य शासनाच्या अनेक विभाग / कार्यालयांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर अस्वच्छता असल्याचे निदर्शनास आल्याने एक विशेष स्वच्छता मोहिम राबविण्यासंदर्भात **राज्य मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ३ ऑक्टोबर २०१८ च्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आला होता.** त्याअनुषंगाने वर नमूद दि. १९ ऑक्टोबर, २०१८ परिपत्रकाच्या अनुषंगाने आवश्यक त्या सूचना निर्गमित करण्यात आल्या होत्या.

२. कार्यालयीन कामकाज नियमपुस्तिकेतील प्रकरण ११ मध्ये अभिलेखन, अभिलेखांचे वर्गीकरण करणे, त्यांचे निंदणीकरण करणे व ते नष्ट करणे यासंबंधीच्या तरतूदी विहित करण्यात आलेल्या आहेत. तसेच त्यानुसार कार्यवाही करण्यासंबंधी मंत्रालयीन विभाग तसेच राज्य शासनाच्या सर्व विभाग / कार्यालयांना वेळोवेळी सूचित करण्यात आलेले आहे. तथापि सदर तरतूदींचे योग्यरित्या पालन केले जात नसल्याने अनेक विभाग / कार्यालयांमध्ये बंद करण्यात आलेल्या संचिका मोठ्या प्रमाणावर पडून असल्याचे व त्यामुळे अनेक कार्यालये अस्वच्छ असल्याचे निदर्शनास आले आहे. राज्य शासनाचे मुख्यालय मंत्रालय असून अशा महत्वाच्या इमातीमध्ये ठिकठिकाणी निरुपयोगी वस्तू / साहित्य वापरात नसलेले अभिलेख इत्यादी पडून आहे. त्यामुळे अशा साहित्याची विहित पद्धतीने विल्हेवाट लावून ही जागा रिकामी करून उपयोगात आणणे आवश्यक आहे.

३. सबब सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग तसेच त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग / कार्यालये यांना पुन्हा सूचित करण्यात येते की, त्यांनी त्यांचे विभाग / कार्यालय स्वच्छ ठेवण्याच्या दृष्टीने अभिलेखांचे निंदणीकरण, वर्गीकरण व अद्ययावतीकरण करण्यासाठी एक विशेष मोहिम **माहे जुलै, २०२१ मध्ये** हाती घ्यावी. त्यासाठी **दिनांक १५ फेब्रुवारी २०१८ च्या** शासन निर्णयातील परिशिष्ट "अ" मधील सूचनांप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

४. या मोहिमेअंतर्गत मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्याकडील अभिलेखांची छाननी करून वर्गीकरण करावे. अनावश्यक अभिलेख नष्ट करण्यात यावेत. जतन करावयाचे अभिलेख,

अभिलेख कक्षात पाठविण्यात यावेत अथवा असे अभिलेख विभागांनी त्यांच्या क्षेत्रीय कार्यालयात जतन करण्यासाठी पाठवावेत.

५. ज्या अभिलेखांची आवश्यकता आहे असे अभिलेख विहित पद्धतीने व व्यवस्थितरित्या जतन करावेत.

६. मंत्रालय / शासकीय कार्यालयांतील उपहारगृहे / पॅट्रीज येथे स्वच्छता राहिल याची दक्षता घेण्यात यावी.

७. वरील पद्धतीची कार्यवाही सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये राबविण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२१०७०१५१७२७६६०७ असा आहे. सदर शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विकास चन्द्र रस्तोगी)

प्रधान सचिव (प्र.सु.र. व का.)

प्रत :

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव (५ प्रती),
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य,
८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव (५ प्रती), मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१०. सर्व मा.मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
११. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१२. मा.महाअधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य,
१३. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१४. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई
१५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा, मुंबई
१६. प्रबंधक, लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय,

१७. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई,
१८. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
२०. मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, मुंबई,
२१. राज्य मुख्य सेवा हक्क आयुक्त, राज्य सेवा हक्क आयोग, मुंबई,
२२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (५ प्रती),
२३. मंत्रालयाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख,
२४. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.बॅरेक नं.१, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई ४०००२०.
२५. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५.
२६. नॅशनलीस्ट काँग्रेस पार्टी, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई ४०००३८.
२७. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८.
२८. बहुजन समाज पार्टी, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, प्लॉट नं. ८३-अ, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०००१४.
२९. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई ४००००४.
३०. भारतीय कम्युनिस्ट(मार्क्सवादी) पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई ४०००१३.
३१. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेवा, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई ४०००२८,
३२. निवड नस्ती (का.१८), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.